

MUINSUSKAITSEAMET

Lp. mälestise omanik.

/kuupäev digiallkirjas/ nr 1.1-7/1977

TEAVITUSKIRI

Eelnõu tutvustamine

Muinsuskaitseamet koostöös omanike, kohalike kogukondade ning teiste partneritega kannab hoolt meie kultuuripärandi säilimise ja väärtustamise eest. Muinsuskaitseaduse kohaselt on riikliku kaitse alla võtmise eelduseks, et kultuuriväärtusega asi või maa-ala esindab Eesti ainelise kultuuripärandi väärtuslikumat osa, millel on teaduslik, ajalooline, kunstiline või muu kultuuriväärtus või mille säilitamise kohustus tuleneb rahvusvahelisest lepingust. Aeg-ajalt vajavad meie mälestised hindamist ning mälestiste andmed ülevaatamist ja vajadusel korrastamist.

Muinsuskaitseaduse § 20 lg 1 p 3 alusel võib mälestiseks olemise lõpetada, kui mälestis on teise mälestise lahutamatu osa, ehk olukorras, kus näiteks kirikuhoone on tunnistatud ehitismälestiseks, puudub põhjendus, et ka mõni kirikuhoone detail oleks eraldi mälestis. Samuti täpsustatakse mälestiste nimetusi.

Vastavalt muinsuskaitseaduse § 17 lg 1 alusel **Muinsuskaitseamet teavitab, et algatab 25 kultuurimälestise mälestiseks olemise lõpetamise**, kuna nende puhul on tegemist teise mälestise lahutamatu osadega ja muudab 56 kultuurimälestise nimetust.

Saadame mälestiseks olemise lõpetamise õigusakti eelnõu tutvumiseks menetlusosalistele. Mälestiseks olemise lõpetamise otsustab valdkonna eest vastutav minister.

Palume Teil tutvuda kirjale lisatud õigusakti eelnõuga ja soovi korral esitada aramus kirjalikult hiljemalt 15. oktoobriks 2024 e-posti aadressile info@muinsuskaitseamet.ee või postiaadressile Pikk tn 2, Tallinn 10123.

Küsimuste korral anname hea meelega lisaselgitusi.

Lisa 1: Kultuurimälestiseks olemise lõpetamise õigusakti eelnõu

Head koostööd soovides

Tarvi Sits
projektijuht
Muinsuskaitseamet

MINISTRI KÄSKKIRI

Tallinn

{regDateTime}

nr {regNumber}

Kultuurimälestiseks olemise lõpetamine

Muinsuskaitseaduse § 20 lg 1 p 3 ja lg 2 alusel:

1. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Maarja-Magdaleena kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 24066, asukoht Tartu maakond, Tartu vald, Maarja-Magdaleena küla, Kiriku tee 18, KÜ 77302:001:0331) lahutamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
20688	Tornikukk, 18.saj. (vask)	kultuuriministri 27.07.1998 määrus nr 19 punkt 152

2. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 27.07.1998 määruse nr 19 punkti 152.

3. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Kodavere kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 23950, asukoht Tartu maakond, Peipsiääre vald, Kodavere küla, Kiriku, KÜ 58601:001:1645) lahutamatute osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
20235	Ukselukk käepidemega, 18.saj. (raudsepis)	kultuuriministri 27.07.1998 määrus nr 19 punkt 59
20236	Võtmekilp, 19.saj. (raudsepis)	kultuuriministri 27.07.1998 määrus nr 19 punkt 60
20237	Võtmekilp, 19.saj. (raudsepis)	kultuuriministri 27.07.1998 määrus nr 19 punkt 61
20238	Võtmekilp, 19.saj. (raudsepis)	kultuuriministri 27.07.1998 määrus nr 19 punkt 62
20239	Ukselukk käepidemega, 18.saj. (raudsepis)	kultuuriministri 27.07.1998 määrus nr 19 punkt 63
20242	Tornikukk, 18.saj. (vask)	kultuuriministri 27.07.1998 määrus nr 19 punkt 66
20246	Ukselukk, riiv ja haak, 18.saj. (raudsepis)	kultuuriministri 27.07.1998 määrus nr 19 punkt 70

4. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 27.07.1998 määruse nr 19 punktid 59-63, 66 ja 70.

5. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Võnnu vana kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4300, asukoht Tartu maakond, Kastre vald, Võnnu alevik, Kooli tee 13, KÜ 91501:003:0029) lahutamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
7316	Võnnu kalmistu A. G. de Villebois kabel, 1773	kultuuriministri 20.03.1997 määrus nr 12 punkt 435

6. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 20.03.1997 määruse nr 12 punkti 435.

7. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 424 kultuurimälestise (kultuurimälestiste registri nr 7305, asukoht Tartu maakond, Peipsiääre vald, Kuusiku küla, Kiriku, KÜ 86101:006:0177) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Vara kirik“.

8. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kultuurimälestise „Vara kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 7305, asukoht Tartu maakond, Peipsiääre vald, Kuusiku küla, Kiriku, KÜ 86101:006:0177) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
493	Tornikukk, 19. saj. (raud, sepistatud)	kultuuriministri 01.06.1995 määrus nr 9/1 punkt 268
494	Tuulelipp, 1854 (raud, sepistatud)	kultuuriministri 01.06.1995 määrus nr 9/1 punkt 269

9. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 01.06.1995 määruse nr 9/1 punktid 268-269.

10. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 382 kultuurimälestise (kultuurimälestiste registri nr 7263, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Rõngu alevik, Mihkli kirik, KÜ 69402:002:0005) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Rõngu kirik“.

11. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kultuurimälestise „Rõngu kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 7263, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Rõngu alevik, Mihkli kirik, KÜ 69402:002:0005) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
462	Uksekäepide (figuraalne), 19. saj. (malm, valatud)	kultuuriministri 01.06.1995 määrus nr 9/1 punkt 249
463	Uksekäepide (figuraalne), 19. saj. (malm, valatud)	kultuuriministri 01.06.1995 määrus nr 9/1 punkt 250

464	Vitraaž, 19/20. saj. (klaas, maalitud, tina)	kultuuriministri 01.06.1995 määrus nr 9/1 punkt 251
465	Vitraaž, 19/20. saj. (klaas, maalitud, tina)	kultuuriministri 01.06.1995 määrus nr 9/1 punkt 252

12. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 01.06.1995 määruse nr 9/1 punktid 249-252.

13. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Rannu kirikuaed“ (kultuurimälestiste registri nr 4270, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Neemisküla, Kiriku, KÜ 66601:003:0217, 66601:003:0018) lahutamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
7255	Rannu kirikuaia piirdemüür, 19. saj	kultuuriministri 20.03.1997 määrus nr 12 punkt 374

14. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 20.03.1997 määruse nr 12 punkti 374.

15. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Puhja kirikuaed“ (kultuurimälestiste registri nr 4268, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Puhja alevik, Elva tee 4 // 6, KÜ 60501:004:0060) lahutamatu osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
7249	Puhja kirikuaia piirdemüür	kultuuriministri 20.03.1997 määrus nr 12 punkt 367
1016	Raidkivi, 1761(?) (hall graniit)	kultuuriministri 01.06.1995 määrus nr 9/1 punkt 193
1017	Kivirist, 18. saj. (hall graniit)	kultuuriministri 01.06.1995 määrus nr 9/1 punkt 194
1018	Kivirist, 18. saj. (hall graniit)	kultuuriministri 01.06.1995 määrus nr 9/1 punkt 195
1019	Kivirist, 18. saj. (roosa ja hall graniit)	kultuuriministri 01.06.1995 määrus nr 9/1 punkt 196
1020	Kivirist, 18. saj. (hall graniit)	kultuuriministri 01.06.1995 määrus nr 9/1 punkt 197

16. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 20.03.1997 määruse nr 12 punkti 367 ja kultuuriministri 01.06.1995 määruse nr 9/1 punktid 193-197.

17. Lõpetan järgmise mälestise kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Maksa mõisa kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4253, asukoht Tartu maakond, Kastre vald, Maksa küla, Mõisakabeli, KÜ 29101:001:0672) lahutamatu osaga:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
7219	Maksa mõisa v. Essenite hauakabel, 19. saj	kultuuriministri 20.03.1997 määrus nr 12 punkt 336

18. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 20.03.1997 määruse nr 12 punkti 336 ning kultuuriministri 21.06.2006 käskkirja nr 208 punkti 1 alapunkti 61 tabeli rea 3.

19. Lõpetan järgmiste mälestiste kultuurimälestiseks olemise, kuna tegemist on kinnismälestise „Nõo kalmistu“ (kultuurimälestiste registri nr 4254, asukoht Tartu maakond, Nõo vald, Aiamaa küla, Nõo kalmistu, KÜ 52801:011:0121, 52801:011:0033, 52801:011:0107, 52801:011:0111) lahutamatute osadega:

Kultuuri-mälestiste registri nr	Kultuurimälestise nimetus	Mälestiseks tunnistamise õigusakt
21562	M.Lipu hauamonument, A.Starkopf (pronks, graniit)	kultuuriministri 18.05.1998 määrus nr 14 punkt 492
21563	A.Jõksi hauamonument, A.Starkopf, 1934 (graniit)	kultuuriministri 18.05.1998 määrus nr 14 punkt 493
21564	K.Kissi hauamonument, A.Starkopf, (graniit)	kultuuriministri 18.05.1998 määrus nr 14 punkt 494

20. Tunnistan kehtetuks kultuuriministri 18.05.1998 määruse nr 14 punktid 492-494.

21. Muudan kultuuriministri 15.02.2018 käskkirja nr 28 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 30430, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Vapramäe tn 9 // 11 // 13, KÜ 17004:005:0004) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Alliku villa“.

22. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 436 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7317, asukoht Tartu maakond, Kambja vald, Uhti küla, Valgekõrtsi tee 22, KÜ 51101:001:1951) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Uhti kõrtsihoone“.

23. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 430 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7311, asukoht Tartu maakond, Kastre vald, Võnnu alevik, Pargi tee 2 // Tartu tn 1, KÜ 91501:003:0421) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Võnnu pastoraadi peahoone“.

24. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 429 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7310, asukoht Tartu maakond, Kastre vald, Võnnu alevik, Pargi tee 2 // Tartu tn 1, KÜ 91501:003:0421) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Võnnu kirik“.

25. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 428 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7309, asukoht Tartu maakond, Kastre vald, Rookse küla, Vastse, KÜ 91501:001:0086) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Rootsi abimõisa peahoone“.

26. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 427 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7308, asukoht Tartu maakond, Peipsiääre vald, Välgi küla, Välgi kirik, KÜ 86101:002:0148) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Välgi õigeusu kirik“.

27. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 411 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7292, asukoht Tartu

maakond, Tartu vald, Igavere küla, Somma, KÜ 79402:002:0048) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Somma kõrtsi kelder“.

28. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 410 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7291, asukoht Tartu maakond, Tartu vald, Igavere küla, Somma, KÜ 79402:002:0047) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Somma kõrtsihoone“.
29. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 402 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7283, asukoht Tartu maakond, Tartu vald, Kukulinna küla, Kukulinna mõis, KÜ 79402:001:0786) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Kukulinna mõisa teenijatemaja“.
30. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 401 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7282, asukoht Tartu maakond, Tartu vald, Kukulinna küla, Kukulinna mõis, KÜ 79402:001:0622, 79402:001:0371, 79401:001:0083, 79401:001:0080, 79401:001:0081, 79401:001:0082, 79401:001:0084, 79401:001:0085, 79401:001:0424, 79402:001:0259, 79402:001:0261, 79402:001:0225, 79402:001:0407, 79402:001:0108, 79402:001:0800, 79402:001:0779, 79402:001:0786, 79402:001:0787, 79402:001:0428, 79402:001:0431, 79402:001:0432, 79402:001:0433, 79402:001:0521, 79402:001:0135, 79402:001:0741, 79402:001:0122, 79402:001:0146, 79601:001:1387, 79402:001:0434) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Kukulinna mõisa park“.
31. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 400 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7281, asukoht Tartu maakond, Tartu vald, Kukulinna küla, Kukulinna mõis, KÜ 79402:001:0786) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Kukulinna mõisa peahoone“.
32. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 399 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7280, asukoht Tartu maakond, Tartu vald, Puhtaleiva küla, Kõrtsimäe, KÜ 79601:001:2559) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Sootaga kõrtsihoone“.
33. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 398 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7279, asukoht Tartu maakond, Tartu vald, Lammiku küla, Kloostrikeski, KÜ 79401:001:0025) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Kärkna vesiveski“.
34. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 393 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7274, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Uderna küla, Uderna mõis, KÜ 69403:003:0575, 69403:003:0577, 69403:003:0060, 69403:003:0573, 17101:001:0718) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Uderna mõisa park“.
35. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 392 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7273, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Uderna küla, Uderna mõis, KÜ 69403:003:0575) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Uderna mõisa peahoone“.
36. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 386 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7267, asukoht Tartu

maakond, Elva vald, Koruste küla, Koruste raamatukogu, KÜ 69401:004:0037) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Koruste külakooli hoone“.

37. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 384 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7265, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Rõngu alevik, Valga mnt 1, KÜ 69402:002:0013) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Rõngu kõrtsihoone“.
38. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 383 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7264, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Rõngu alevik, Koguduse ait, KÜ 69402:002:0008) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Rõngu pastoraadi ait“.
39. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 372 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7254, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Neemisküla, Kiriku, KÜ 66601:003:0217) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Rannu kirik“.
40. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 371 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7253, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Suure-Rakke küla, Jussi, KÜ 66601:002:0239) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Jussi talu ait“.
41. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 370 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7252, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Suure-Rakke küla, Jussi, KÜ 66601:002:0239) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Jussi talu rehielamu“.
42. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 368 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7250, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Puhja alevik, Viljandi tee 4, KÜ 60501:003:0014) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Puhja Koni tuuleveski“.
43. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 365 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7248, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Puhja alevik, Elva tee 4 // 6, KÜ 60501:004:0060) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Puhja kirik“.
44. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 362 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7245, asukoht Tartu maakond, Nõo vald, Nõo alevik, Liivamäe tn 2, KÜ 52801:001:0617) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Nõo õigeusu kirik“.
45. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 348 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7231, asukoht Tartu maakond, Nõo vald, Voika küla, Muhklase-Leesikmäe, KÜ 52801:006:0026) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Leesikmäe talu ait“.
46. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 346 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7230, asukoht Tartu maakond, Nõo vald, Nõo alevik, Tartu tn 2, KÜ 52801:010:0024) nimetust ja määrän kultuurimälestise nimetuseks „Nõo kirik“.

47. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 312 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7194, asukoht Tartu maakond, Kambja vald, Vana-Kuuste küla, Reiteli, KÜ 28204:004:0239) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Vana-Kuuste vallamaja“.
48. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 300 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7182, asukoht Tartu maakond, Kambja vald, Kambja alevik, Puiestee tn 1, KÜ 28203:005:0104) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Kambja kirik“.
49. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 297 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7179, asukoht Tartu maakond, Peipsiääre vald, Nina küla, Jumalaema Kaitsmise kirik, KÜ 12601:006:0071) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Nina õigeusu kirik“.
50. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 296 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7178, asukoht Tartu maakond, Peipsiääre vald, Saburi küla, Jahilossi, KÜ 12601:005:0138) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Saburi (Rupsi) jahimõisa kelder“.
51. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 295 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7177, asukoht Tartu maakond, Peipsiääre vald, Saburi küla, Jahilossi, KÜ 12601:005:0138) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Saburi (Rupsi) jahimõisa ait“.
52. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 294 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7176, asukoht Tartu maakond, Peipsiääre vald, Saburi küla, Jahilossi, KÜ 12601:005:0138) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Saburi (Rupsi) jahimõisa peahoone“.
53. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 293 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7175, asukoht Tartu maakond, Peipsiääre vald, Alatskivi alevik, Tartu mnt 27, KÜ 12601:004:0062) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Alatskivi kirik“.
54. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 275 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7157, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Oru tn 2 // Peedi, KÜ 17004:001:0096) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Peedu-Nuti vesiveski elamu“.
55. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 274 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7156, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Oru tn 2 // Peedi, KÜ 17004:001:0096) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Peedu-Nuti vesiveski ait-ladu“.
56. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 273 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7155, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Oru tn 2 // Peedi, KÜ 17004:001:0096) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Peedu-Nuti villaveski“.

57. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 272 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7154, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Oru tn 2 // Peedi, KÜ 17004:001:0096) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Peedu-Nuti vesiveski“.
58. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 271 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7153, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Veski tn 14a, KÜ 17004:004:0017) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Peedu-Nuti vesiveski“.
59. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 270 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7152, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Veski tn 16, KÜ 17004:004:0001) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.
60. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 269 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7151, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Veski tn 1, KÜ 17004:004:0002) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.
61. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 268 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7150, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Vapramäe tn 24, KÜ 17004:002:0001) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.
62. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 267 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7149, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Vapramäe tn 22, KÜ 17004:003:0016) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.
63. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 265 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7147, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Järve tn 1, KÜ 17001:002:0001) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Prof Afanasjevi suvila“.
64. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 264 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7146, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Supelranna tn 27, KÜ 17002:008:0093) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.
65. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 263 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7145, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Supelranna tn 25, KÜ 17002:008:0014) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.
66. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 262 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7144, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Turuplatsi tn 1, KÜ 17007:003:0016) nimetust ja määran kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.
67. Muudan kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 259 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7141, asukoht Tartu

maakond, Elva vald, Elva linn, Pargi tn 38, KÜ 17007:004:0017) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.

68. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 258 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7140, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Pargi tn 34, KÜ 17007:004:0003) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.
69. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 257 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7139, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Pargi tn 32, KÜ 17007:004:0004) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Elamu“.
70. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 256 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7138, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Kesk tn 35, KÜ 17007:003:0054) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Apteeke-elamu“.
71. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 254 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7136, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Pargi tn 8, KÜ 17007:003:0039) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Elva kirik“.
72. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 253 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7135, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Pargi tn 2a, KÜ 17007:003:0046) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Elva raudteejaama abihoone“.
73. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 252 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7134, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Pargi tn 4, KÜ 17007:003:0031) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Elva raudteejaama tööliste elamu“.
74. Muudab kultuuriministri 20.03.1997 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ määruse nr 12 punkti 251 ehitismälestise (kultuurimälestiste registri nr 7133, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Pargi tn 2, KÜ 17007:003:0045) nimetust ja määrab kultuurimälestise nimetuseks „Elva raudteejaama peahoone“.

Muinsuskaitseametil teha käskkiri teatavaks menetlusosalistele, kanda mälestiseks olemise lõpetamised kultuurimälestiste registrisse ja ajakohastada andmed riigi maakatastris.

Käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul käskkirja avaldamisest Riigi Teatajas, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

Muinsuskaitseseaduse § 20 lg 1 p 3 alusel võib mälestiseks olemise lõpetada, kui mälestis on teise mälestise lahutamatu osa, ehk olukorras, kus näiteks kirikuhoone on tunnustatud ehitismälestiseks, puudub põhjendus tunnistada eraldi mälestiseks ka mõni kirikuhoone detail. Maa-alalised mälestised, nagu näiteks park, kirikuaed või kalmistu on terviklik kooslus, mille väärtusliku ansambli/keskkonna lahutamatuks osaks on seal asuvad ajaloolised rajatised, haljastuselemendid, struktuur ja arhitektuursed väikevormid (näiteks piirdemüür, värav, paviljon, kabel ja ajaloolised hauatähised).

Muinsuskaitseamet kogus kokku Tartu maakonnas asuvate mälestiste andmed ning analüüsis nende võimalikku käsitlemist teise mälestise osana, kasutades selleks peamiselt kultuurimälestiste registrit, aga ka arhiiviallikaid, valdkonna spetsialistidelt ja paikvaatlustelt kogutud informatsiooni.

Ülevaatuse tulemusena leiti, et 25 mälestise puhul on tegemist teise mälestise lahutamatu osaga. Nendest 22 on kunstimälestised, peamiselt kirikutes asuvad uksed, tornikuked ja kirikuaiaid paiknevad hauatähised. Ehitismälestisi on 3, peamiselt kirikuaia piirdemüürid ja kabelid.

Käskkirjas nimetatud Tartu maakonnas asuvad mälestised on tunnistatud kultuurimälestisteks aastatel 1997–1999.

Mälestised, millede mälestiseks olemine lõpetatakse, on enamuses sisuliselt ehitise või rajatise juurde kuuluvad detailid või rajatised.

Näiteks on kinnismälestise „Maarja-Magdaleena kirik“ (kultuurimälestiste registri nr 24066) lahutamatuks osaks Tornikukk, 18.saj. (vask) (kultuurimälestiste registri nr 20688) ning jääb mälestise „Maarja-Magdaleena kirik“ osaks. Samamoodi on „Rannu kiriku-aed“ (kultuurimälestiste registri nr 4270) lahutamatuks osaks seal asuv pargi piirdemüür (kultuurimälestiste registri nr 7255).

Kuivõrd käskkirjas nimetatud mälestiste riiklik kaitse jätkub, ei ole muudatusel sisulist mõju mälestiste kaitse korraldusele. Muudatus on tehniline ning sellega väheneb mälestiste arv kultuurimälestiste registris. Käskkirjas nimetatud mälestiseks olemise lõpetamise kaalumisel riikliku kaitse kriteeriumeid ei hinnatud, kuna lõpetatud mälestised on teise mälestise lahutamatu osa ning nende riiklik kaitse jätkub senises ulatuses.

Mälestistele, mille kultuurimälestiseks olemine lõpetatakse, kuna tegemist on kinnismälestise lahutamatu osaga, jääb kehtima selle kinnismälestise kaitsevöönd, mille lahutamatu osa see mälestis on.

Käskkirjas nimetatud mälestiste mälestiseks olemise lõpetamine hõlmab 117 omanikku, kellele kuuluva hoone või rajatise lahutamatuks osaks jäävad kultuuriväärtuslikud detailid või rajatised, mille mälestiseks olemine lõpetatakse. Mälestiste omanikele selle muudatusega täiendavaid negatiivseid mõjusid ei kaasne. Mälestise käsitus muutub selgemaks. Hoone või rajatis on tervik koos oma lahutamatu osadega ja mälestiste lahutamatu osade osas ei pea eraldi silmas pidama ja arvestama tööde ja tegevuste planeerimisel, milline mälestise lahutamatu detail või rajatis on eraldi kaitse all ja milline ei ole ning kas töodes tuleb või ei tule arvestada samal ajal nii vallas- kui ka kinnismälestisele kehtivaid nõudeid.

Mõnevõrra väheneb mälestise omanike halduskoormus ning Muinsuskaitseameti töökoormus.

Lisaks parandatakse ja ühtlustatakse kinnismälestiste nimekujusid. Kultuurimälestise nimetuste kontrollimise käigus tuvastati nimetustes ebatäpsusi ja erinevusi nimetuste andmisel. Sel juhul ühtlustasime nimetusi, mis tähendas ehitismälestise nimetuse täiendamist. Juhul, kui on mälestise nimetuses ära toodud hoone aadress, siis on see otstarbekas eemaldada, kuna aadress võib ajas muutuda. Näiteks muudetakse ehitismälestis „Apteegihoone-elamu Elvas Kesk tn 35, 1900.-1910. a“ nimetust ja uus nimetus on „Apteek-elamu“ (kultuurimälestiste registri nr 7138, asukoht Tartu maakond, Elva vald, Elva linn, Kesk tn 35). Kokku täpsustatakse 56 kultuurimälestise nimetust, millega ei muudeta mälestiste senist avalik-õiguslikku seisundit.

Muinsuskaitseamet algatas kultuurimälestiste lõpetamise ja andmete muutmise menetluse ja edastas 30.septembril 2024.a. eelnõu tutvumiseks Tartu maakonna kohalikele omavalitsustele

ning mälestiste katastriüksuste omanikele. Tähtaeg arvamuste ja ettepanekute esitamiseks oli 14 päeva ehk kuni 15.oktoober 2024. Eelnõule laekus
Muinsuskaitse Nõukogu tutvus ja nõustus eelnõuga2024.a. toimunud nõukogu koosolekul.